С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1	**проф. д.н. Божидар Божинов (чрез електронна поща)**	Като цяло приветствам идеята да се стимулират и задържат талантливите деца на България. Лично мое мнение е, че в настоящият си вид предлаганата национална програма е в силно ограничен обхват и нейният ефект върху българските деца, и в частност - тяхното стимулиране да се занимават с инженерни и природни науки ще бъде силно ограничен. Основната причина за това, според мен е, че дори и да приемем, че всички челни места на посочените в програмата олимпиади по математика, информатика, физика, химия, биология, астрономия, лингвистика, география/науки за земята и изкуствен интелект бъдат спечелени от българи, в своя максимален обхват предлаганата програма ще обхване не повече от 27 талантливи деца! Лично аз смятам, че МОН трябва да разшири обхвата и да стимулира значително по-широк кръг от талантливи български деца, които за сметка на своето свободно време, а често - и за сметка на семейните финанси, участват в националните ученически олимпиади. Липсата на стимулиране на лауреатите и отличниците от този тип състезания заявява на обществото, че МОН счита провежданите у нас ученически олимпиади за „втора ръка“ и допълнително демотивира участващите в тях деца. Отчитайки, че става дума за 9 олимпиади, попадащи в обхвата на предвижданата програма (Математика, Информатика, Информационни технологии, Лингвистика, География и икономика, Физика, Астрономия, Химия и опазване на околната среда, Биология и здравно образование), считам, че	Не се приема	Националната програма има за цел да стимулира обучението по STEM областите (наука, технологии, инженерство и математика) на талантливи ученици, които са завоювали медали на международни олимпиади, както и задържането им в родината. Постижения на национално ниво се признават с класиране в националния отбор.

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		стимулирането на лауреатите, а защо не и отличниците на тези състезания, ще създадат допълнителен стимул за децата да се развиват в приоритетните за икономиката ни направления. Ако държавата и МОН са финансово ограничени и не могат да отделят необходимия финансов ресурс, в програмата би могло да се въведе диференциация в получаваните стипендии на обхванатите деца, като съответно те да са най-високи за лауреати на международни състезания и редуцирани за лауреати от национални олимпиади. По този начин, предлаганата от Вас програма ще осъществи синергия с НП „Ученически олимпиади и състезания“ и НП „Бъдеще за таланти“, като ще предостави допълнителни стимули за привличане и ангажиране на талантливи деца с извънкласни занимания в приоритетните за икономиката и държавата направления. Считам, че ако държавата не може да намери достатъчно пари за да стимулира и задържи талантите на България у нас, то бъдещето на тази държава е под въпрос!		
2	**Таня Евтимова - ст. учител по информатика и информационни технологии ППМГ "Акад. Никола Обрешков" - гр. Бургас (чрез електронна поща)**	Бих искала да изразя своята подкрепа за НП „Избирам да следвам в България“. Според мен програмата е важна и навременна стъпка за насърчаване на учениците да продължат образованието си в родината и доказва грижа за бъдещето на младите хора. В същото време, в настоящия си вид, тя обхваща само лауреатите от международни олимпиади. Това със сигурност е заслужено и справедливо, но ограничава възможността да бъдат признати и високи постижения на национално ниво в области, в които няма международен еквивалент, но въпреки това учениците полагат сериозни усилия и развиват ценни знания, умения и компетенции.	Не се приема	Националната програма има за цел да стимулира обучението по STEM областите (наука, технологии, инженерство и математика) на талантливи ученици, които са завоювали медали на международни олимпиади, както и задържането им в родината. Постижения на национално ниво се признават с класиране в националния отбор.

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		Като учител по информатика и информационни технологии и ръководител на ученици, участници в Националната олимпиада по информационни технологии (НОИТ), виждам отблизо колко време, труд и знания влагат тези младежи. Олимпиадата се провежда ежегодно в три кръга — общински, областен и национален - като участниците разработват реални софтуерни проекти, решават тестове и защитават труда си пред жури. Проектите изискват комплексни знания по програмиране, бази данни, уеб и мобилни технологии, мрежи, UI/UX дизайн, графична и мултимедийна обработка — умения, които далеч надхвърлят обхвата на задължителния учебен материал и често са резултат от самоподготовка, работа с материали на чужд език и предаване на опит между учениците. Тази олимпиада няма международен еквивалент, но подготвят учениците за реализация в ключови сектори и развива ключови компетентности. Предлагам обхватът на НП „Избирам да следвам в България“ да бъде разширен, така че да включва и лауреати от национални олимпиади, които да получат същото признание и насърчаване. Предлагам: • Да се предвиди отделна квота или модул за финансиране, насочен към ученици, класирани на първо, второ и трето място на национални олимпиади и отделно за тези, класирани на международни състезания. • Да се осигури същият механизъм за насърчаване — стипендии и/или освобождаване от такси за обучение по специалности от съответните професионални направления; • Критериите за допустимост да са ясно и прозрачно описани — например олимпиадата да е включена в утвърдения годишен календар на МОН.		

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		Това би дало по-голяма мотивация на учениците да се включват активно в национални състезания, да развиват умения в разнообразни области и да виждат реална стойност и признание за труда си. В същото време би подпомогнало университетите да привличат кандидат-студенти, които вече са доказали знанията, труда и мотивацията си още в училище. Вярвам, че така програмата ще стане още по-стойностна, справедлива и ще отговори на очакванията на повече млади хора, които искат да останат и да се реализират в България. Благодаря за възможността да изразя мнението си!		
3	**Боряна Георгиева-Принова (чрез електронна поща)**	Бих искала да направя предложение освен лауреати от олимпиади, също да бъдат подкрепяни и студенти, които са получили отлична оценка - 5,50 или по-висока на приемни изпити или предварителните приемни изпити за университети, обучаващи студенти в категориите „Природни науки, математика и информатика“ и „Технически науки“. Това, че са получили такава оценка е гаранция за изключително добра подготовка, тъй като изпитите не са лесни, и също би стимулирало да запишат в български университет, а не да изберат такъв в чужбина. Подпомагането може да е в по-малък размер, но е стимул да се избере, така че Програмата наистина да има ефект. По този начин ще се обхванат по-голям брой умни и знаещи младежи и ще се стимулират те да останат в България.	Не се приема	Националната програма има за цел да стимулира обучението по STEM областите (наука, технологии, инженерство и математика) на талантливи ученици, които са завоювали медали на международни олимпиади, както и задържането им в родината.
4	**Габриела Радославова, СОО, EduQuest, (чрез електронна поща)**	Казвам се Габриела и съм част от екипа на EduQuest – образователна платформа, създадена от млади хора, завърнали се в България след обучение в чужбина. Вярваме, че бъдещето на страната ни е в ръцете на талантливите млади умове и работим ежедневно за тяхната подкрепа, адаптация и развитие – тук, у дома.	Приема се	

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		С огромен интерес и надежда се запознахме с Националната програма „Избирам да следвам в България“. Смятаме, че тя е силен и навременен отговор на нуждата от устойчиви политики за задържане на младите таланти в България – и би могла да донесе реална промяна. През последната година ние от EduQuest имахме възможност да подкрепим десетки семейства, които се завръщат от чужбина. Често се обръщат към нас с въпроси и тревоги, свързани с адаптацията на децата към българската образователна система – езикова бариера, учебни разлики, културен контекст. Тук започва нашата роля – да бъдем мост между двете реалности и да създадем сигурна и окуражаваща среда. Освен това, в момента работим с множество преподаватели – млади българи, които учат в чужбина, но избират да работят с нас и да преподават на ученици в България. Така им даваме реална възможност да се завърнат – поне професионално – и да видят колко са търсени и ценени тук. Чрез работата си с по-младите, много от тях преоткриват връзката си с родината и осъзнават, че има смисъл да изграждат бъдещето си именно тук. Вярваме, че можем да бъдем смислен и ефективен партньор в реализацията на програмата, като предлагаме сътрудничество в следните направления: Помагаме на ученици от цялата страна и българи в чужбина да повишат успеха си и да развият интерес към ученето. С нас те повишават успеха си с 2 единици. Подготовка на ученици с олимпийски потенциал, чрез индивидуални и групови уроци, водени от утвърдени преподаватели и млади медалисти от международни състезания; Възможности за реализация на българи, обучаващи се в чужбина, които преподават в нашата платформа и по този начин се свързват отново с		

С П Р А В К А ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“				
№	**Организация/потребител** (вкл. начина на получаване на предложението)	**Бележки и предложения**	**Приети/ неприети**	**Мотиви**
		българското образование, като откриват своята роля и принос тук; Активно популяризиране на Програмата сред българската младеж зад граница, чрез нашите комуникационни канали, мрежа от съмишленици и преки контакти със семейства, обмислящи завръщане. Ще се радваме на възможността да представим нашия модел и опит по време на среща, и заедно да обсъдим конкретни начини за партньорство и подкрепа на младите таланти на България.		
5	**Проф. д-р Иван Колев - Професор по философска антропология, философия на изкуството и метафизика в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ и член на Управителния комитет на FISP (чрез електронна поща)**	Напълно подкрепяме инициативата МОН младите таланти на България, постигнали високи резултати в международните ученически олимпиади, да бъдат мотивирани да учат в университети в България и подкрепяни по време на следването им със специални стипендии. Нашите аргументи са следните: 1. Талантите винаги и навсякъде са в основата на просперитета на обществата. 2. Талантливият човек има пряко благотворно въздействие върху общностите, в които живее. В студентската среда по-подготвените студенти обичайно вдъхновяват останалите и общата образованост на студентските групи, в които има ярки таланти, е по-висока. 3. Доказаните в международни състезания таланти по-често и по-успешно участват в конференции и изследователски проекти на преподаватели, което се отразява позитивно на рейтингите и репутацията на университетите. 4. Участниците в международни олимпиади се завръщат в България не само с медали, но и с много нови познанства и приятелства с техни талантливи връстници от други държави, което след това им помага да следват високи стандарти както в университетското си образование, така и в личностното си саморазвитие. 5. Обичайно олимпийските първенци имат ярко присъствие в университетския научен и културен	Приема се	

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		живот и впоследствие са предпочитани кандидати в конкурсите за млади преподаватели. В допълнение към Проекта за Програма „Избирам да следвам в България“ предлагаме в списъка на олимпиадите да бъде добавена и Олимпиадата по философия. Нашите аргументи: 1. Просперитетът на обществата зависи не само от техническите постижения и вложеното в тях математическо и природонаучно знание, но и от гражданската зрялост на обществото, добрите нрави и ценностите, които преобладаващата част на обществото споделя, а всичко това се култивира най-вече благодарение на философията, хуманитаристиката и изкуствата. 2. Постиженията на българските участници в Международната олимпиада по философия не се различават съществено от тези на участниците в олимпиадите по математика и природни науки. В парадигмалната за ученическите състезания по науки Международна олимпиада по математика, която е най-стара (основана през 1959 г.) и вероятно с най-голям брой участващи държави и ученици (включително в националните етапи), критериите за медали, преобразувани в проценти от максималния брой точки, са както следва: златен медал – за получени над 83% от точките, сребърен медал – над 66% от точките, бронзов медал – над 45% от точките. В проведените досега 33 международни олимпиади по философия (1993-2025) българските участници традиционно покриват тези критерии за получаване на медали, но процедурата в Международната олимпиада по философия е различна и обикновено медали се дават само на около 15% от участниците, което обаче не е основание да бъдат подценявани техните реални постижения. 3. Разликата в		

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		процедурите и вида награди дава отражение върху медийното отразяване на олимпиадите, което е фокусирано върху вида и броя на медалите, които участниците получават. Ние обаче имаме основания да вярваме, че МОН може да приеме еднакъв за всички олимпиади критерий за високо постижение, който критерий справедливо да равнопоставя участниците от различните олимпиади. 4. Предлагаме такъв критерий да бъде процентът от максималния брой точки. Според нас резонно би било всички участници, които получат над 50% от точките във всяка международна олимпиада да бъдат включени в Програмата на МОН „Избирам да следвам в България“. 5. Съгласно правилника на Международната олимпиада по философия участниците от всяка държава са максимум двама, така че включването на участници от Международната олимпиада по философия в Програмата на МОН „Избирам да следвам в България“ няма да изисква осигуряване на прекомерен спрямо нейните цели финансов ресурс. 6. Допълнителен мотив за нашето предложение е свързан с факта, че Международната олимпиада по философия (www.philosophy-olympiad.org) е инициатива на българската философска общност и първите три олимпиади са проведени в България (1993-1995 г.). Българско философско общество		
6.	**Миляна Стоянова, Анастасия Милушева и Любомира Пърнова- част от екипа на Сдружението за Европейско качество във висшето**	Като студенти, избрали да учат в България, изразяваме нашето удовлетворение, че държавата се стреми да създаде стимули, за да запази младите и талантливи хора да продължат образованието си в родните университети. От наименованието на програмата личи, че институциите целят да поощрят личния избор, който всеки млад човек прави при взимането на това важно решение за своето бъдеще.	Приема се частично	Националната програма има за цел да стимулира обучението по STEM областите (наука, технологии, инженерство и математика) на талантливи ученици, които са завоювали медали на международни олимпиади, както и задържането им в родината. Постижения на национално ниво се признават с класиране в националния отбор.

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
	образование (чрез електронна поща)	Младите български таланти избират къде да продължат своето обучение съобразно своите идеи за осигуреност на перспективи за бъдеща професионална и социална реализация. В отворен и конкуриращ се свят задържането на младите хора в България би трябвало да се осигури от нашите университети чрез създаване на подходящи условия, мотивация и стимули за развитие. Изразявайки нашата подкрепа този проект да получи одобрение от Министерски съвет, излагаме нашите предложения и възражения относно конкретни параметри от предложената програма. На първо място, като студенти с хуманитарна и социална насоченост смятаме, че се създава дискриминация чрез изключването на всички кандидати освен тези, обучаващи се в STEM специалности (наука, технологии, инженерство и математика). Това ще повлияе отрицателно на мотивацията на студентите и кандидат-студентите с насоченост различна от тази, която е определена като целева група на „Избирам да следвам в България", което ще доведе до спад в интереса за следване в родните университети на млади таланти в тези области на образованието и науката. Като допълнение, откриваме, че съществува противоречие в едно от основните условия за кандидатстване за участие в програмата, а именно лицата да бъдат лауреати единствено на Международни състезания (1-во, 2-ро и 3-то място). В същото време проектът цели тези ученици и студенти да избират да се обучават в българските висши училища. Според нас ще бъде удачно участието в такъв тип състезания да бъде единствено бонус критерий, който да дава предимство на кандидатите, но не и да представлява елиминационно условие. Предлагаме класирането в престижни		Изискването за успех е завишено.

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		национални състезания, организирани от авторитетни научни и образователни институции, включително и в областта на изкуствата, да имат също тежест при финалния подбор. Установяваме противоречие между определените целеви групи в доклада и в основния текст на програмата. Докато в доклада целевите групи са ограничени до „талантливи български ученици и новоприети в първи курс студенти“, в основния текст на програмата липса ограничението студентите да бъдат единствено първокурсници. Подкрепяме програмата да бъде достъпна за всички студенти, независимо от курса им на обучение. Изискването кандидатите да поддържат среден успех равен или по-висок от Много добър (4,50) за всяка академична година е твърде ниско с оглед на анонсирания обхват на целевите групи бъдещи стипендианти (лауреати). Предлагаме то да бъде завишено до Отличен (5,50-6,00), с цел да запазва конкурентно готовността на бенефициерите. Динамиката на съвременното обучение изисква програмата да припознае като потенциални кандидати и студентите, избрали да се обучават в задочните форми. Все повече млади хора, включително и такива с ярко изразени таланти, работят докато учат и заложеното ограничение ги ощетява. От предложените мотивите липсва яснота относно годишното разпределение на средствата от бюджета на програмата. Налице е голяма разлика в сумите за различните години, като това решение не е мотивирано в документа. Посоченият критерий „брой на кандидатите“ не е ясно как ще варира през годините, за да влияе толкова съществено на тези разлики. Това създава предпоставки за непрозрачност и недоизясненост при реализирането на		

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		програмата. Предвид конкуренцията на изборите, които потенциалните кандидатите по програмата правят между българско и чуждестранно висше училище, където да продължат обучението си, би могло програмата да обособи в предвидените дейности допълнително самостоятелно перо „Поемане на разходите за обучение в избран от бенефициера чуждестранен университет за един семестър“. Условията и редът за осъществяване на този академичен обмен би могъл да се договори допълнително между българската държава и съответната образователна институция в чужбина. По този начин кандидатите ще запазят възможността си за достъп до образователните практики, предлагани от реномирани чуждестранни университети, осигурявайки преимуществената си връзка с българските образователните институции. Важно за младите хора у нас е да виждат, че родните институции имат доверие в техните възможности и желаят да поощрят условията за реализация в България. Програмата „Избирам да следвам в България" има потенциал да послужи за реализиране на тези цели, стига да не подкрепя дискриминацията на студентите от различните образователни сфери, да допълни с предложения смисъл от нас изискванията за кандидатстване и да осигури мотивация за развитие и за обучаващите се студенти след първи курс. Настоящето становище е изготвено от Миляна Стоянова, втори курс „Право“ в СУ „Св. Климент Охридски“; Анастасия Милушева, трети курс „Българска филология“ във ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“; Любомира Пърнова, трети курс „Журналистика“ във ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“- част от екипа на Сдружението за Европейско качество във висшето образование.		

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
8	**проф. д.н. Божидар Божинов (чрез Портала за обществени консултации на МС)**	Предложение за разширяване на обхвата с включване на лауреатите от националните олимпиади на МОН. Като цяло приветствам идеята да се стимулират и задържат талантливите деца на България. Лично мое мнение е, че в настоящият си вид предлаганата национална програма е в силно ограничен обхват и нейният ефект върху българските деца, и в частност - тяхното стимулиране да се занимават с инженерни и природни науки ще бъде силно ограничен. Основната причина за това, според мен е, че дори и да приемем, че всички челни места на посочените в програмата олимпиади по математика, информатика, физика, химия, биология, астрономия, лингвистика, география/науки за земята и изкуствен интелект бъдат спечелени от българи, в своя максимален обхват предлаганата програма ще обхване не повече от 27 талантливи деца! Лично аз смятам, че МОН трябва да разшири обхвата и да стимулира значително по-широк кръг от талантливи български деца, които за сметка на своето свободно време, а често - и за сметка на семейните финанси, участват в националните ученически олимпиади. Липсата на стимулиране на лауреатите и отличниците от този тип състезания заявява на обществото, че МОН счита провежданите у нас ученически олимпиади за "втора ръка" и допълнително демотивира участващите в тях деца. Отчитайки, че става дума за 9 олимпиади, попадащи в обхвата на предвижданата програма (Математика, Информатика, Информационни технологии, Лингвистика, География и икономика, Физика, Астрономия, Химия и опазване на околната среда, Биология и здравно образование), считам, че стимулирането на лауреатите, а защо не и отличниците на тези състезания, ще създадат допълнителен стимул за	Не се приема	Националната програма има за цел да стимулира обучението по STEM областите (наука, технологии, инженерство и математика) на талантливи ученици, които са завоювали медали на международни олимпиади, както и задържането им в родината. Постижения на национално ниво се признават с класиране в националния отбор.

С П Р А В К А ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“				
№	**Организация/потребител** (вкл. начина на получаване на предложението)	**Бележки и предложения**	**Приети/ неприети**	**Мотиви**
		децата да се развиват в приоритетните за икономиката ни направления. Ако държавата и МОН са финансово ограничени и не могат да отделят необходимия финансов ресурс, в програмата би могло да се въведе диференциация в получаваните стипендии на обхванатите деца, като съответно те да са най-високи за лауреати на международни състезания и редуцирани за лауреати от национални олимпиади. По този начин, предлаганата от Вас програма ще осъществи синергия с НП "Ученически олимпиади и състезания" и НП "Бъдеще за таланти", като ще предостави допълнителни стимули за привличане и ангажиране на талантливи деца с извънкласни занимания в приоритетните за икономиката и държавата направления. Считам, че ако държавата не може да намери достатъчно пари за да стимулира и задържи талантите на България у нас, то бъдещето на тази държава е под въпрос!		
9	**Таня Евтимова ст. учител по информатика и информационни технологии ППМГ "Акад. Никола Обрешков" - гр. Бургас (чрез Портала за обществени консултации на МС)**	Предложение за промяна на обхвата на програмата Преди всичко бих искала да изразя своята подкрепа за НП „Избирам да следвам в България“. Според мен програмата е важна и навременна стъпка за насърчаване на учениците да продължат образованието си в родината и доказва грижа за бъдещето на младите хора. В същото време, в настоящия си вид, тя обхваща само лауреатите от международни олимпиади. Това със сигурност е заслужено и справедливо, но ограничава възможността да бъдат признати и високи постижения на национално ниво в области, в които няма международен еквивалент, но въпреки това учениците полагат сериозни усилия и развиват ценни знания, умения и компетенции.	Не се приема	Националната програма има за цел да стимулира обучението по STEM областите (наука, технологии, инженерство и математика) на талантливи ученици, които са завоювали медали на международни олимпиади, както и задържането им в родината. Постижения на национално ниво се признават с класиране в националния отбор.

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		Като учител по информатика и информационни технологии и ръководител на ученици, участници в Националната олимпиада по информационни технологии (НОИТ), виждам отблизо колко време, труд и знания влагат тези младежи. Олимпиадата се провежда ежегодно в три кръга — общински, областен и национален - като участниците разработват реални софтуерни проекти, решават тестове и защитават труда си пред жури. Проектите изискват комплексни знания по програмиране, бази данни, уеб и мобилни технологии, мрежи, UI/UX дизайн, графична и мултимедийна обработка — умения, които далеч надхвърлят обхвата на задължителния учебен материал и често са резултат от самоподготовка, работа с материали на чужд език и предаване на опит между учениците. Тази олимпиада няма международен еквивалент, но подготвят учениците за реализация в ключови сектори и развива ключови компетентности. Предлагам обхватът на НП „Избирам да следвам в България“ да бъде разширен, така че да включва и лауреати от национални олимпиади, които да получат същото признание и насърчаване. Предлагам: - Да се предвиди отделна квота или модул за финансиране, насочен към ученици, класирани на първо, второ и трето място на национални олимпиади и отделно за тези, класирани на международни състезания. - Да се осигури същият механизъм за насърчаване — стипендии и/или освобождаване от такси за обучение по специалности от съответните професионални направления; Критериите за допустимост да са ясно и прозрачно описани — например олимпиадата да е включена в утвърдения годишен календар на МОН.		

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		Това би дало по-голяма мотивация на учениците да се включват активно в национални състезания, да развиват умения в разнообразни области и да виждат реална стойност и признание за труда си. В същото време би подпомогнало университетите да привличат кандидат-студенти, които вече са доказали знанията, труда и мотивацията си още в училище. Вярвам, че така програмата ще стане още по-стойностна, справедлива и ще отговори на очакванията на повече млади хора, които искат да останат и да се реализират в България. Благодаря за възможността да изразя мнението си!		
10	**Aziti (чрез Портала за обществени консултации на МС)**	Обучение „бакалавър“ в държавните висши училища за лауреати?! "Предвидено е програмата да обхване лауреати на международни олимпиади, класирани на първо, второ и трето място (завоювали златни, сребърни или бронзови медали) по математика, информатика, физика, химия, биология, астрономия, лингвистика, география/науки за земята и изкуствен интелект, които кандидатстват в редовна форма на обучение в образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в държавните висши училища." Тези деца няма ли да скучаят в една обикновена редовна форма на обучение в образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в държавните висши училища?! Евентуално може някой друг студент от редовните да се мотивира и да дръпне напред, но за самите лауреати това може да се окаже спирачка за тяхното развитие и губене на време. Подкрепям предложението на учителите програмата да е насочена към лауреати на Национални олимпиади и да е съобразена с даденостите и целите на една "редовна	Не се приема	Националната програма има за цел да стимулира обучението по STEM областите (наука, технологии, инженерство и математика) на талантливи ученици, които са завоювали медали на международни олимпиади, както и задържането им в родината. Постижения на национално ниво се признават с класиране в националния отбор.

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		форма на обучение в образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в държавните висши училища". ..... Наименованието на програмата ми се струва доста тенденциозно подбрано и предложената алтернатива в страната не отговаря на конкретно на нуждите и възможностите на описаната целева група в програмата.		
11	**Съвет на ректорите (чрез Портала за обществени консултации на МС)**	Съветът на ректорите изразява своето положително отношение спрямо намерението на Министерски съвет на Република България да създаде по реда на чл. 91в, ал.2 от ЗВО Национална програма „Избирам да следвам в България“. От наименованието на програмата личи стремежът на държавата да преориентира отношението си към българските висши училища и университети, като даде ясен сигнал на талантливите млади хора у нас, че националното ни висше образование и наука са международно конкурентни и адекватни на съвременните стандарти и изисквания за качество. За разлика от решенията, взети само преди няколко години за създаване на фонд „Стефан Стамболов“, които срещнаха нашия скептицизъм и резерви, в настоящия случай се радваме, че приоритетът на работата на Съвета на ректорите - да бъде даден публичен вот на доверие от страна на държавните институции към възможностите на националната ни образователна система и нейните носители - са достигнали до своите адресати. Определяме настоящата програма като потвърждение на идеите, заложени в предложението, отправено от нашата организация към компетентните органи за създаване на фонд „Проф. д-р Иван Шишманов“ - за подпомагане и промотиране на обучението на чуждестранни студенти в български висши училища и износ на българско висше	Приема се за сведение	Националната програма има за цел да стимулира обучението по STEM областите (наука, технологии, инженерство и математика) на талантливи ученици, които са завоювали медали на международни олимпиади, както и задържането им в родината. В програмата са включени и международните олимпиади по лингвистика и по философия в обхвата на област на висше образование 2. „Хуманитарни науки“.

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		образование и образователни продукти в чужбина, за което ще продължим да настояваме. По отношение конкретните параметри имаме своите предложения, които могат да дадат на програмата допълнителна стойност и да я оптимизират. Посоченото съответствие на заложената цел 3 на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България (2021-2030 г.), а именно “изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование“ не бива да бъде ограничавано само и единствено до STEM областите (наука, технологии, инженерство и математика), каквото е обявеното намерение на държавата в публикуваните за обсъждане документи. Дискриминационно условие, поставено в тях, е целевите групи ученици и студенти, които могат да кандидатстват по нея, да са единствено медалистите в международни състезания по математика, информатика, физика, химия, биология, астрономия, лингвистика, география/науки за земята и изкуствен интелект, и поставеното изискване те последващо да се обучават единствено по специалности от професионални направления, включени в областите на висше образование 4. „природни науки, математика и информатика“ и 5. „технически науки“. Престижни международни състезания се организират освен в посочените сфери на науката също и в областта на правото (където традиционно медали печелят отборите на Софийския университет), на финансите, счетоводството и застраховането (със силно представяне на отборите на профилираните икономически университети) и др. При изкуствата, на престижни фестивали, форуми и изложби		

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		награди печелят ученици и студенти, обучаващи се в специализираните академии и т.н. Изключването на младите български таланти в посочените, а и във всички останали изрично неспоменати области на образованието и науката, от обхвата на програмата, би демотивирало успелите ученици и студенти, обучаващи се в областите на социалните, хуманитарните и аграрните науки. То изкуствено ограничава обхвата на програмата и измества неприемливо фокуса и акцента чрез предварителното елиминиране на сериозен дял от потенциалните бенефициери. То е послание и към българските учени и академични хора, голяма част от които ще се формират в бъдеще, защото стойността и качеството следва да бъдат стимулирани и в посочените образователни и научни области.		
12	**Съвет на ректорите (чрез Портала за обществени консултации на МС)**	Предвид обстоятелството, че основни фактори за определяне на избора за мястото на бъдещото обучение на младите хора в страната или в чужбина, се явяват не толкова размерите на дължимите от тях такси, а разходите за издръжка на живота, предлагаме програмата да акцентира в по-голяма степен върху мярката предоставяне на стипендии, отколкото върху предложеното едновременно с него освобождаване от таксите за обучение. Несъгласие изразяваме и спрямо обявеното изискване за реализирането на обучението на бенефициерите по програмата да е единствено в акредитирани държавни висши училища. Създаваните от страна на държавата различни правила за студентите и докторантите в държавните и частните висши училища вече са предмет на съдебен контрол относно тяхната законосъобразност.	Приема се по принцип	Националната програма е разработена в изпълнение на чл. 91в от Закона за висшето образование, според който следва да се стимулира развитието на държавните висши училища, акредитирани съобразно закона.

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		Първоинстанционното решение на Върховния административен съд за отмяна на разпоредби, ограничаващи правото на студентите платено обучение да получават стипендии и решението на Комисията по защита от дискриминация за обявяване на дискриминационен на текста на нормата, съдържаща изискването за минимален успех по отношение лицата, желаещи да се обучават в ОКС „магистър“ срещу заплащане, са типичен пример за това. С уговорката, че става въпрос за неокончателни съдебни актове, считаме че заложеното ограничаване на възможността на студентите и учениците по бъдещата Национална програма да се обучават единствено в държавни висши училища, не може да бъде обяснено в контекста на реализирането на държавните политики, които се прокарват чрез финансирането на университетите. Обявената цел на Националната програма от страна на държавата в конкретния случай е стимулиране на студентите/учениците, а не преимуществено стимулиране на образователната структура, където ще се обучават те. В контекста на предполагаемото професионално реализиране на младите умове впоследствие в България е без значение в какъв вид българско висше училище или университет са завършили преди това. Премахването на посоченото ограничение би бил важен сигнал на доверие от страна на държавата и към частните ни висши училища, които са интегрална част от системата и без съмнение участват активно във формирането на националния ни образователен профил. Съветът на ректорите изразява своята готовност да излъчи представители в бъдещата Комисия по разразботване на процедурите за кандидатстване, подбор на участниците в програмата, одобряване на кандидатурите и ежегоден		

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		преглед на академичните постижения на участниците. Считаме, че този орган трябва да осигури максимална представителност на всички видове висши училища, което може да бъде постигнато чрез опосредяването на номинациите през нашето сдружение и тематичните обединения на различните видове висши училища като Сдружението на медицинските университети в България и др. Партньорството със студентските организации е задължително условие за успех на бъдещата програма, а широкият спектър на ангажирани с реализирането и управлението ѝ структури, както и партньорството с медиите, ще е факторът тя да бъде приета с одобрение в обществото и да легитимира заявената си цел.		
13	**Софийски университет “Св. Климент Охридски” - проф. д-р Георги Вълчев /ректор/ и проф. д.пс.н. Соня Карабельова /декан на Философски факултет/ (чрез системата за електронен документооборот)**	Напълно подкрепяме инициативата на МОН младите таланти на България, постигнали високи резултати в международните ученически олимпиади, да бъдат мотивирани да следват в България. Нашите аргументи са следните: 1. Талантите винаги и навсякъде са в основата на просперитета на обществата. 2. Талантливият човек има пряко благотворно въздействие върху общностите, в които живее. В студентската среда по-подготвените студенти обичайно вдъхновяват останалите и общата образованост на студентските групи, в които има ярки таланти, е по-висока. 3. Доказаните в международни състезания таланти по-често и по-ефективно участват в конференции и изследователски проекти на преподаватели, което се отразява позитивно на рейтингите и репутацията на университетите. 4. Участниците в международни олимпиади се връщат в България не само с медали, но и с контакти със	Приема се	

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		свои връстници от други държави, което им помага да се следват високи академични стандарти и улеснява тяхната професионална реализация. 5. Обичайно олимпийските първенци имат ярко присъствие в университетския научен и културен живот и впоследствие са предпочитани кандидати в конкурсите за млади преподаватели. В допълнение към *Проекта за Програма „Избирам да следвам в България”* предлагаме в списъка на олимпиадите да бъде добавена и Олимпиадата по философия. Нашите аргументи: 1. Просперитетът на обществата зависи не само от техническите постижения и вложеното в тях математическо и природонаучно знание, но и от гражданската зрелост на обществото, добрите нрави и ценностите, които преобладаващата част на обществото споделя, а всичко това се култивира най-вече благодарение на философията, хуманитаристиката и изкуствата. 2. Постиженията на българските участници в международните олимпиади не се различават съществено от тези на участниците в олимпиадите по математика и природни науки. В парадигмалната за ученическите състезания по науки Международна олимпиада по математика, която е най-стара, (основана през 1959 г.) и вероятно с най-голям брой участващи държави и ученици (включително националните етапи), критериите за медали, преобразувани в проценти от максималния брой точки, са следните: златен медал - над 83% от точките, сребърен медал - над 66%, бронзов медал - над 45%. В проведените досега 33 международни олимпиада по философия (1993-2025 г.) българските участници традиционно покриват тези критерии за получаване на		

С П Р А В К А

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИЗБИРАМ ДА СЛЕДВАМ В БЪЛГАРИЯ“

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		медали, но процедурата в Олимпиадата по философия е различна и обикновено медали се дават на около 15% от участниците, което не е основание да бъдат подценявани техните реални постижения. 3. Великата в процедурите и вида награди дава отражение върху медийното отразяване на олимпиадите, което е фокусирано върху вида и броя на медалите, които участниците получават. Ние обаче имаме основания да вярваме, че МОН може да приеме по-строги и еднакви за всички олимпиади критерии за високо постижение, които да равнопоставят участниците от различните олимпиади. 4. Предлагаме такъв критерий да бъде процентът от максималния брой точки. Според нас резонно би било всички участници, които получат над 50% от точките във всяка международна олимпиада да бъдат включени в Програмата на МОН „Избирам да следвам в България“. 5. Съгласно правилника на Международната олимпиада по философия участниците от всяка държава са максимум двама, така че включването на участници от Международната олимпиада по философия в Програмата на МОН „Избирам да следвам в България“ няма да изисква големи допълнителни финансови средства. 6. За нашето предложение сме мотивирани също и от факта, че Международната олимпиада по философия (www.philosophy-olympiad.org) е инициатива на българската философска общност и първите три олимпиади са проведени в България -Д993-1995 г. Бележка: Участниците в ученически олимпиади (по философия или друго) могат да добавят година на олимпиадата, в която са били участници, и град/държава на нейното провеждане.		